1938 ий
18
ЙАНВАРЬ
№ 6 (389)
Акшэ 5 ыр.

8-шэ ИЙ ЛЭКТЭШ

Чыла эл пролэтар-шамыч, ушнызэ!

Рвэзэ КОММУНИСТ

ВЛКСМ
Маробком
дэн
Горком
орган

ПЭРВОЙ СОЗЫВ СССР ВЭРХОВНЫЙ СОВЭТЫН ПЭРВОЙ СЭССИЙЖЭ

Сойуз Совэтын 1938 ий 13 йанварьысэ засэданьыжэ нэргэн ИНФОРМАЦИОННО УВЭРТАРЫМАШ

13 йанварьыштэ кэчывалым 11 часыштэ Крэмльэш Сойуз Совэтын засэданий залэшыжэ Сойуз Совэтын кокымшо засэданийжэ эртыш.

Засэданийым Сойуз Совэт прэдсэдатэль дэпутат **А. А. Андрэйэв** вуйлатэн.

Пэрвой вопрослан Сойуз Совэт сэссийын ончышаш пашан кокымшо пунктшо—Сойуз Совэтын постойаннэ комиссийжэ - шамыч нэргэн—ончалтын.

Моско, Лэнинград, Кийэв да Ташкэнт дэпутат-шамыч группо дэч дэпутат **Н. С. Хрущэв** законодатэльнэ прэдположэний комиссийым образоватлымэ нэргэн прэдложэным ышта.

Сойуз Совэтын законодатэльнэ прэдположэний комиссийын составшым лу йэнг дэнэ пэнгыдэмда.

Комиссий составыш сайлалтыт:

1. Комиссий прэдсэдатэль—**Дмитрий Матвэйэвич Йэвтушэнко**—Кийэвский область Бэлоцэрковский округ дэч дэпутат.

Комиссий члэн-шамыч:

2. **Алэксандр Иванович Угаров**—Лэнинград оласэ Смольнинский округ дэч дэпутат.

3. **Юлий Моисэйэвич Каганович** — Горьковский — Сталинский округ дэч дэпутат.

4. **Михаил Алэксандрович Шолохов**—Ростовский область Новочэркасский округ дэч дэпутат.

5. **Пэтр Гэоргийэвич Москатов**—Ростовский область Шахтинский округ дэч дэпутат.

6. **Усман Йусупов**—Узбэкский ССР, Ташкэнтско-Сталинский округ дэч дэпутат.

7. **Ольга Фэдоровна Лэонова** — Моско оласэ Свэрдловский округ дэч дэпутат.

8. **Фазыла Валиахмэтовичм Шагимарданов**—Башкирский АССР Дуванский округ дэч дэпутат.

9. **Афанасий Фэдорович Ковальов**—Бэлорусский ССР, Витэбский сэльский округ дэч дэпутат.

10. **Валэриан Минайэвич Бакрадзэ** — Грузинский ССР, Кутаисский округ дэч дэпутат.

Сойуз Совэтын бӱджэтнэ комиссийжым образоватлымэ нэргэн Украин, Моско, Московский область да Казахстан дэпутат-шамыч группо лӱм дэнэ дэпутат **Д. С. Коротчэнкон** прэдложэныжым Сойуз Совэт приниматлэ.

Бӱджэтнэ комиссий состав луаткум йэнг дэнэ сайлалтэш.

1. Комиссий Прэдсэдатэль—**Иван Иванович Сидоров**—Моско оласэ Октьабрьский округ дэч дэпутат.

Комиссий члэн-шамыч:

2. **Алэксэй Николайэвич Пэтровский** — Лэнинград оласэ Красногвардэйский округ дэч дэпутат.

3. **Алэксандр Филиппович Никоноров**—Архангэльский городской округ дэч дэпутат.

4. **Ураз Джанзакович Исайэв**—Казахский ССР, Сэмипалатинский округ дэч дэпутат.

5. **Мамадали Курбанов**—Таджикский ССР, Кульабский округ дэч дэпутат.

6. **Афанасий Фэдорович Ковальов** — Бэлорусский ССР, Витэбский сэльский округ дэч дэпутат.

7. **Николай Нилович Бурдэнко** — Моско оласэ Ростокинский округ дэч дэпутат.

8. **Павэл Константинович Лэгконравов**—Дальнэ - Восточный край, Амурский округ дэч дэпутат.

9. **Клавдийа Ивановна Николайэва** —Калининский область, Каширский округ дэч дэпутат.

10. **Кулийэв Тэймур Имам Кули оглы**—Азэрбайджанский ССР, Сабир-Абадский округ дэч дэпутат.

11. **Сэргэй Йаковльэвич Жук**—Куйбышэвский область, Чапайэвский округ дэч дэпутат.

12. **Исламова Турдыбиби**—Узбэкский ССР, Кокандский сэльский округ дэч дэпутат.

13. **Иван Алэксандрович Фэсэнко** — Донэцкий область, Дисичанский округ дэч дэпутат.

РСФСР, Украинский ССР, Бэлорусский ССР да Грузинский ССР дэпутат шамыч группо лӱм дэнэ Сойуз Совэтын Вэс эл паша шотышто Комиссийым образоватлымэ шот нэргэн дэпутат **Л. П. Бэрийан** тэмлымыжэ почэш Сойуз Совэт пунчалым луктэш.

Вэс эл паша шотышто Комиссий состав 11 йэнг дэнэ сайлалтэш:

1. Комиссий Прэдсэдатэль—**Андрэй Алэксандрович Жданов**—Лэнинград оласэ Володарский округ дэч дэпутат.

Комиссий члэн-шамыч:

2. **Никита Сэргэйэвич Хрущэв**—Моско оласэ Красно-Прэснэнский округ дэч дэпутат.

3. **Лаврэнтий Павлович Бэрийа**—Грузинский ССР, Тбилиси-Сталинский округ дэч дэпутат.

4. **Лэв Захарович Мэхлис**—Моско область, Кунцэвский округ дэч дэпутат.

5. **Гэоргий Михайлович Стацэвич**—Дальнэ - Восточный край, Хабаровский округ дэч дэпутат.

6. **Алэксандр Васильйэвич Косаров**—Донэцкий область, Орджоникидзэнский округ дэч дэпутат.

7. **Борис Алэксандрович Двинский**—Ростовский область, Таганрогский округ дэч дэпутат.

8. **Алэксэй Алксэйэвич Волков**—Бэлорусский ССР, Гомэльский городской округ дэч дэпутат.

9. **Акун Бабайэв Йулдаш**—Узбэкский ССР, Андижкский округ дэч дэпутат.

10. **Дмитрий Захарович Мануильский** — Казахский ССР, Ахмулинский округ дэч дэпутат.

11. **Иван Фэдорович Фэдько**—Украинский ССР, Житомирский округ дэч дэпутат.

Сойуз Совэт Сэссийын ончышаш пашан шымшэ пунктшым — дэпутатский обазанностьым шуктымаш дэнэ дэпутат шамычын расходыштым тӱлымӧ нэргэн—Сойуз Совэт дэн Национальность Совэтын пырльа засэданьэшышт ончаш кусарымэ нэргэн дэпутат **П. Г. Москатовын** пумо прэдложэныжым Сойуз Совэт приниматла.

Тидын дэнэ засэданьэ пэтырна.

Сойуз Совэт Сэссийым почмо годым дэпутат Бахын ойлымыжо

Йолташ - шамыч, мэмнан элысэ 90 миллион избиратэльын вольажэ дэнэ мэмнан ӱмбак Совэт Социалистичэский Рэспублик шамыч Ушэм Вэрховный Совэтын пэрвой Сэссийжым почаш да кугу Сталинский Конституций дэнэ тичмашын кэшышын эртараш почотно да отвэтствэннэ обазанность пыштaлтын. (**Рӱжгэ сово кырымаш**).

Сталинский Конституций айдэм тукымын историйыштыжэ у пийалан эрам, производство орудий дэн срэдствам коллэктивнэ владэтлымэ дэн кучылтмашэш нэгызлымэ социалистичэский общэствын эражым знамэноватла.

Сталинский Конституцийын пӱтынь тӱньасэ историчэский значэньыжэ тыштэ: тудо Октьабрь социалистичэский рэвольуций дэч вара мэмнан элыштэ лийшэ кэлгэ да вож гычак вашталтмым законодатэльнэ порьадкэ дэнэ оформитлэн да волгалтарэн.

Сталинский Конституций —конституций-шамыч кокла гыч эн дэмократичэский вэлэ огыл, но тӱньаштэ йэдинствэннэ истинно — дэмократичэский Конституций. Молан? Садлан, вэт дэмократий, айдэмын да гражданинын правашт Конституцийлаш возалтмэ дэнэ огыл, а производствэннэ отношэньэ дэнэ опрэдэлайалтэш. Кушто производство срэдствылан частнэ собствэнность господствоватла, тушто айдэмым айдэмэ эксплоатироватлымаш нэизбэжнэ лийэш, туштo подлиннэ дэмократий укэ да лийынат ок кэрт, эрык укэ да лийынжат ок кэрт.

Мэмнан элыштэ Октьабрь социалистичэский рэвольуций производство срэдствылан частный собствэнностым пӧртылдымын пытарэн да айдэмым айдэмэ эксплоатацийлан йӧным курымэшлан пытарэн.

Тидын дэнэ Лэнин - Сталин партийын вуйлатымыжэ почэш шкэнжын ыштымэ социалистичэский строитэльствыжэ дэк, да социализмын сэнгымашыжэ законодатэльнэ оформитлымаш улшо Сталинский Конституций дэк мэмнан шэмэр массын отношэньыжэ опрэдэльайалтэш.

Сайлымашты участвоватлышэ избиратэль шот дэнэ, коммунист дэн бэспартийнэ-шамыч блокын кандидатышт вэрч пуымо йӱк шот дэнэ 12 дэкабрьысэ сайлымаш дэнэ тӧр нимогай вэс элыштэ укэ. Сайлымаш чыла вэрэат пайрэм атмосфэрыштэ, пэш важнэ гражданский долгым йывыртэн шуктымаш настройэньэ дэнэ эртэн. 12 дэкабрьыштэ сайлымашын рэзультатшэ ончыктыш: мэмнан Ушэмысэ калык кажныжэ шкэнжын посна интэрэсшым прэслэдоватлышэ посна - посна группо гыч огыл, а классдымэ общэствым ыштымэ, у справэдливэ да пийалан илышым ыштымэ корно дэнэ Лэнин - Сталин партийын вуйлатымыжэ почэш сознатэльнэ кайшэ йэдиниэ.

(**Мучаш 2-шо могырышто**)

ПЭРВОЙ СОЗЫВ СССР ВЭРХОВНЫЙ СОВЭТЫН ПЭРВОЙ СЭССИЙЖЭ

Сойуз Совэт Сэссийым почмо годым дэпутат Бахын ойлымыжо

(МУЧАШ)

чак чумыралтшэ кугу коллэктив гыч улэш. (**Рӱжгэ, кужын сово кырымаш**).

Йолташ-шамыч, Кугу Октьабрь социалистичэский рэвольуций дэч вара эртышэ 20 ий мэмнам тышкэ шуктэн: мэ социалистичэский общэствын зданьыжлан пэҥгыдэ фундамэнтым ыштэн улына вэлэ огыл, но пӱтынь зданьыжымат лэваш йымак шындэн улына. Тидын нэргэн политичэский, экономичэский дэн культурный пашан тӱрлӧ областьыштыжат мэмнан ыштымэ, чылан признатлымэ чыла сэҥымашат ончыкта. Но тидэ зданьым усовэршэнствоватлымэ да отдэлыватлымэ шотышто мланна альэ шуко сложный да нэлэ пашам ыштэшна вэрэштэш. ССР Ушэм Вэрховный Совэтыштэ социализмым умбакыжэ ыштымэ вопрос-шамыч эн актуальнэ рольым налын шогаш тӱҥалыт.

Нинэ вопрос-шамыч гыч пэрвой чэрэтанлан тэхничэский процэссым соотвэтствэннэ усовэршэнствоватлымэ дэнэ пашан стахановский производитэльностьшым рациональнэ кучылтмым шотлаш кӱлэш.

В. И. Лэнин шкэнжын ик пашаштыжэ палэмдэн: крэпостной пашан производитэльность кӱкшытшӧ дэнэ таҥастарымаштэ фабрично-заводской пашан прозводитэльностьшым пэш кугун нӧлталмэ дэнэ капитализмын фэодализмым сэҥымыжэ сэмынак, капиталистичэский общэствысэ пашан производитэльностьшо дэнэ таҥастарымаштэ коллэктивнэ социалистичэский пашан производитэльностьшым пэш кугун нӧлталмэ дэнэ социализм капитализмым сэҥа.

Калык озанлыкын тӱрлӧ отрасльыштыжэ шэмэр массым авалтышэ да мэмнан социалистичэский строитэльствына почвэш кушшо стахановский движэньэ кугу учитэльын ончылгоч ужмыжым пэш чаплын пэҥгыдэмдыш.

Пашан стахановский производитэльностьшо дэнэ кэлшышын тэхничэский процэссым усовэршэнствоватлымаш мэмнан промышлэнностьлан да пӱтынь калык озанлыклан кумда горизонтым почэш. Капиталистичэский эллаштэ паша производитэльностьым кугэмдымашэш нэгызлымэ прэдприйатьэ-шамычын производствэннэ куатыштым вийан нӧлталмаш пэрэпроизводствыш да экономичэский кризисыш нэизбэжнэ конда ыльэ. Мэмнан дэнэ гын тудо паша кэчым кӱчыкэмдымашкэ гына конда. СССР-ыштэ кызытак паша кэчэ кэч могай вэс элысэ дэч изирак. А паша кэчым кӱчыкэмдымаш шэмэр-шамычлан утларак жапыштым культурно пашалан пуаш, шкэныштын культур уровэньыштым нӧлталаш йӧным пуа, вэс сэмынжэ физичэский паша дэн уш паша коклаштэ ойыртышым чарныдэ пытараш полша.

Производствын кушмыжо дэнэ ик тӧрак мланна шэмэр массым культурно-бытовой обслуживатлымэ шотышто пашам умбакыжэ шарымашкэ шуко ончышаш улына.

Йолташ-шамыч, мэмнан сэҥымашна кугу улыт. Но мэ тушман-шамыч нэргэнат, капиталистичэский окружэньэ нэргэнат огына мондо. Тушман-шамыч мэмнан сэҥымаштына шкэныштын аралымэ капиталистичэский стройыштлан колышаш шашлык шучкылыкым ужыт. Пытартыш ийлаштэ мэмнан ӱмбак нападэньэ ышталтын огыл гын, тидэ сандэнэ гына, вэт мэмнан Йошкар армийын пэш чаплэ состойаньыжэ нуным лӱдыкта, нуно мэмнан ӱмбак нападатлат гынат, нунылан поро ок лий. (**Рӱжгэ кужын сово кырымаш**).

Йолташ-шамыч, чынжымак мэмнан Йошкар армий шкэнжын войэннэ йамдылалтмыжэ шотышто да шкэнжын вооружэньыжэ шотышто ик эн сай армий. Тидэ жапыштак тудо, мутат укэ, родиналан шкэнжын прэданностьшо шотышто эн сай армий.

Капиталистичэский эллаштэ армий капиталистичэский стройын класс тушманжэ улшо шэмэр-шамыч гыч комплэктовайалтэш да тыгай армийлаштэ дисциплиным суровый наказаньэ корно дэнэ гына кучалтэш.

Мэмнан Йошкар армий—капгэ шэмэр массын—калыкын у, пийалан илышыжым ыштымэ общий пашалан шокшын да мучашдымын прэдан.

Нимоланат титакдымэ йэҥ-шамычым пуштэдымаш мланна отвратитэльнэ да нэназистнэ. Но тидлан вэлэ огыл мэ тыныслыкым ышташ уло вийна дэнэ тыршэна, но тидланат, вэт сар мэмнан социалистичэский строитэльствынам чараклэн куча ыльэ. Мланна тыныслык кӱлэш, но мэмнан ӱмбак нападатлат гын мэ чыланат, ик йэҥ сэмын, шкэнан социалистичэский родинам аралымашкэ шогалына, да тунам мэмнан тушманна-шамычлан ойго лийэш. (**Рӱжгэ, кужын сово кырымаш. Чыланат шогалыт, кычкырымаш: „Вийан лийжэ мэмнан Йошкар армий". „Ура" кычкырымаш**).

Йолташ-шамыч, Октьабрь социалистичэский рэвольуций дэч вара эртышэ 20 ийын историйжэ, коммунистичэский партийын вуйлатымыжэ почэш, совэт шэмэр массын вийжым да энэргийжым напрьагатлымэ дэнэ ыштымэ пэш кугу сэҥымашын историйжэ шушаш курымлаштэ пэш сайын тунэмшашлык прэдмэт лийэш, а мэмнан соврэмэнник-шамычлан тудо шэмэр массын шкэ классовый интэрэсшым раш умлымыжо годым да тудым шуктышаш вэрч кучэдалмашкэ нэпрэклонный вольа улмо годым мом ыштэн шуктэн кэртмыштым ончыктышо раш примэр лийэш.

Йолташ - шамыч, вийан лийышт Лэнин-Сталин партийын вуйлатымыжэ почэш тӱҥальаштэ пэрвой кугу социалистичэский государствым ыштышэ мэмнан эл шэмэр-шамыч! (**Залыштэ улшо - шамыч шогалыт, рӱжгэ совым кырат**).

Вийан лийжэ Всэсойузный Коммунистичэский партий (**рӱжгэ сово кырымаш**), шэмэр-шамычын авангардшэ, нунын дэнэ пырльа мэмнан кугу строитэльствын чыла нэлытшым шкэ вачэшыжэ нумал лукшо! (**Рӱжгэ сово кырымаш**).

Йолташ - шамыч, Сойуз Совэтын пэрвой Сэссийжым почмылан увэртарэм.

(**Залыштэ улшо-шамыч шогалыт, рӱжгэ совым кырат. Сово кырымаш овацийыш кусна**).

Вэс гыч кычкырымаш: „Вийан лийжэ Сталин йолташ, ура!".

(**Овацийыш куснышо рӱжгэ сово кырымаш, „Ура"! кычкырымаш**).

САЙ АГИТАТОРЫМ КУГУ ПАШАШ ВЫДВИГАТЛАТ

„Азнур" колхоз члэн (Роҥго район) комсомолэц **Козырэв** йолташ общэствэннэ пашам йӧратэн ышта. Козырэв йолташ СССР Вэрховный Совэтыш сайлымэ годым колхоз массэ коклаштэ пашам сайын ыштэн шогыш. Садлан тудым колхоз молодьож, тугак колхозник-шамычат йӧратат. Шукэртэ огыл комсомолэц-шамыч тудым тайнэ голосованьэ дэнэ комсомол комитэт сэкрэтарьлан сайлышт. Адак колхозник-шамыч Козырэвым колхоз прэдсэдатэльлан ойырышт.

Козырэв М. шкэнжын политик шинчымашыжым кэчын нӧлтэн шога. Политикым тунэмаш комсомолэц - шамычланат полша. Кызыт тудлан ВЛКСМ Роҥго райком ВКП(б) кандидатыш пураш рэкомэндацийын пуэн.

С. И. Никитин.

Национальность Совэт Сэссийым почмо годым дэпутат М. Г. Цхакайан ойлымыжо

СССР Вэрховный Совэт Национальность Совэтын дэпутат шэргакан йолташ-шамыч! Мэмнан Пэрвой Сэссийым почмо дэч ончыч сайлымашын историйжым кӱчыкын ончалаш мланэм разрэшитлыза. Тачысэ торжэствэннэ кэчэ — кугу, чынак пӱтынь калыкын пайрэмжэ — тӱҥальаштэ эн эрыкан да эн дэмократичэский Сталинский социалистичэский Конституций нэгызэш сайлымэ Вэрховный Совэтын Сэссийжым почмо кэчэ. (**Сово кырымаш, „ура" кычкырымаш**).

Чынак, йолташ-шамыч, сайлымашын историйжэ могай? Сайлымаштэ коммунист дэн бэспартийнэ-шамыч блокын сэҥымаш рэзультатшэ мо ай? Примэрлан: Москошто сайлымаштэ избиратэль-шамыч 99,13 процэнт, Лэнинградыштэ—96,3 процэнт, Минскыштэ—99.6 процэнт, Бакушто—95,5 процэнт, Тбилисиштэ—95,6 процэнт участвоватлэныт.

Тӱҥальаштэ, эн дэмократичэский эллаштат нигунам уждымо рэзультат-шамыч! Тидэ чылажат кужэчын лийын? Тужэчын, шэргакан йолташ-шамыч, мэмнан пашазэ класс диктатурын шуко национальностьан государствыштэ, пашазэ дэн крэсаньык-шамычын кугу дэржавыштэ социализм ыштэн шуктылтын, тудо калык-шамычын йулашкышт, кажнэ кэчысэ илышышкышт пурэн.

Мэмнан совэт калык-шамычын братствошт, йэдинствошт, Лэнин—Сталин кугу партий йыр нунын чумыргымышт мэмнан родинам сэҥаш лийдымым ышта. Мэ пӱтынь СССР-штэ, тудын чыла луатик сойузно рэспубликлаштыжэ да тушко пурышо автономно ужашлаштэ коммунизмым тичмашынак ыштэн шуктымашкэ, манмыла, шым мильан ошкылдэнэ вик да чараш лийдымын кайэна.

СССР ысэ чыла калык, наций, плэмэна-шамыч кугу энтузиазм дэнэ, кугу социалистичэский сорэвнованьэ дэнэ эн производитэльнэ социалистичэский пашан тидэ коммунистичэский мэтодшо дэнэ авалтымэ улыт, социализмым ыштымэ дэнэ, кугу культурым ыштымэ дэнэ, калык-шамычын коммунистичэский братствым пэҥгыдэмдышаш дэнэ авалтымэ улыт.

Мэ, йолташ - шамыч, у илышым, у цивилизацийым, национальнэ форман, социалистичэский содэржаньан у культурым ыштэна.

Кугыжан рэжим годым эн шэҥгалан кодшо да пычкэмыш национальность-шамыч ындэ СССР-ысэ эрыкан калык-шамыч лийыныт. Нуно национальнэ ограничэнностьын да шкэ коклаштышт начар кэлшэн илымашын шкэныштын чыла тошто скорлупкаштым кудалтэныт да чыланат пырльа ушнэн, социалистичэский индустрий дэн социалистичэский йал озанлыкым ыштат. Совэт Ушэмыштэ илышэ чыла калык дэн тыгыдэ калык-шамыч кугу Лэнин-Сталин партийын интэрнациональнэ йошкар знамыжэ йымак йэдинодушно шогалыныт. (**Сово кырымаш**).

Нунын икшывышт мэмнан доблэстнэ, гэроичэский Йошкар армийыштат, мэмнан кугу отэчэствын границыжэ-шамычым вик, кажнэ шагатымак аралыман позицийлаштыжэ чыла тӱньамбал фашизым дивэрсантлан, шпионжо - шамычлан корным авырат. Фашист-шамыч мэмнан общэствын лончылаштыжэ да мэмнан партий радамыштат шкэныштын тайнэ маскироватлалтшэ агэнт-шамычым шогалташ тыршэныт да тыршат. Фашист-шамыч нинэ агэнтыштым прэзрэннэ троцкистско - бухаринский бандит, буржуазнэ националист да калыкын моло тушманжэ - шамыч коклаштэ вэрбоватлат.

Но мэмнан рэвольуцийым славнэ аралышэ - шамыч—пэрвой маршал, доблэстнэ Йошкар армийын славнэ полководэцшэ Ворошилов йолташ да социалистичэский йошкар разведкын славнэ наркомжо Йэжов йолташ гоч СССР-ысэ чыла калыкын да нацийын полшымыжо дэнэ, калык тушман-шамычым рэспублик-шамыч кӧргыштат, мэмнан кугу родинан—СССР-ын чыла границыштыжат чаманыдэ пытарат. Мэмнан совэт эл фашист-шамычлан да импэриализмын тӱньамбалысэ чыла хищникшылан пураш лийдымэ.

Лэнин-Сталин партийын кугу организаторский вийжэ Вэрховный Совэтыш сайлымаштэ коммунист дэн бэспартийнэ - шамыч блокын сэҥымашыжым обэспэчитлэн. Тидэ сэҥымаш, Национальность Совэтын шэргакан дэпутат йолташ-шамыч, мэмнан куатнам лу пачаш кугэмда. ССР Кугу Ушэмын йошкар столицыжэ дэк — Моско дэк, шкэнан родной ола дэк мэмнан шупшылалт шогымынам, да совэт власть вэрч, пашазэ класс диктатур вэрч, Социалистичэский пашан торжэствожо вэрч, пашазэ дэн крэсаньык-шамычын кугу дружбышт вэрч кугу кучэдалмашын знамыжым пэрвой нӧлталшэ кугу руш калык дэк мэмнан шокшо йӧратымашнам вийангда.

(Мучаш 4-шэ могырышто)

Стахановский движэньыштэ комсомолын задачыжэ-шамыч нэргэн

ВЛКСМ ЦК сэкрэтарь А. В. КОСАРЭВ йолташын 1938 ий 7 йанварьыштэ ВЛКСМ ЦК-штэ самырык стахановэц-шамыч совэщаньыштэ ойлымыжо)*

УМБАКЫЖЭ

Шуко йолташ-шамыч шинчымашым налаш кугун тыршат, но нунылан систэматичэский тунэммаш ок ситэ.

Тэвэ, мутлан, тыштэ Золототруб йолташ выступатлыш. Шарнэда, кузэ тудо йодышлан отвэчатлыш: „Тэ лудыда альэ укэ?" Тудо ойла: „Лудам. кидыш мо вэрэштэш". Тэвэ тыштэ и чыла бэдажэ. Значит, тэ почти нимомат ода луд. И тидэ, мланна комсомол организаций шамычлан сэрйозный упрьок. Самырык стахановэц-шамыч кокла гыч ончыл йэҥ-шамыч нунылан кидэшышт мо вэрэштэш тудым лудыт гын, тугэжэ мэмнан комсомол пашайэҥ-шамыч дэч йодаш разрэшитлыза: „А тэжэ кушто улыда, тэжэ мом ыштэда?".

Шукэртэ огыл, лэнинский комсомолын организацийжэ-шамыч культур вопрос, молодожлан кыдалаш образованьым пумо вопрос дэнэ висаш лийдымын занизматлэныт. Комсомол ала кунам „Кажнэ комсомолэцлан кыдалаш образованьым" лозунгым выдвигатлэн ыльэ. Тидэ лозунгым шуктэшлан шуко ыштымэ. Мэмнан инициативэ дэнэ производство дэч кўрылтдэ кыдалаш образованьым налмэ школ-шамычым ыштымэ. Тидэ школ-шамыч мэмнан правитэльствэ дэнэ шокшын подэрживатлалтыч, личнэ Молотов йолташ нунылын кугун полша.

А мэмнан комсомол организаций-шамыч кыдалаш образованьэ школ-шамыч нэргэн мондаш тўҥалыныт. Комсомол руководитэль кокла гыч йужо „мудрэцшэ-шамыч" тидэ пашат тыгакак коммунистичэский воспитаньын задачыжэ шамычлан ваштарэш шога, манын шонат, витнэ. Тыгэ философствоватлышэ бэздэльник-шамыч вэлэ кутырэн кэртыт. Самырык стахановэц-шамычым шинчымаш, образованьэ, культур дэнэ пэнгыдэмдаш кўлэш.

Самырык стахановэц-шамычлан производство дэч кўрылтдэ кыдалаш образованьым налаш полшаш—тидэ мэмнан важный пашана. Тидын дэнэ льубой комсомол организаций, Цэнтральный Комитэт гыч тўҥалын, пэрвичный организаций-шамыч дэнэ пытарымэш пашам ыштышаш улыт.

1938 ийыштэ производство гыч кўрылтдэ кыдалаш образованьэ школ дэнэ 1.300 тўжэм йэҥым авалташ палэмдымэ. Тидлан правитэльствэнный орган-шамыч 225 миллион тэҥгэм колтат. И вот, мэмнан задачэ—нинэ кыдалаш образованьэ школ-шамычын пашаштым организоватлаш полшаш, стахановэц-шамычым культур, шинчымаш, образованьэ дэнэ вооружитлаш.

Самырык стахановэц-шамычын канымашыштым организоватлаш

Тыштэ выступатлышэ самырык стахановэц-шамыч гыч йужышт вуйым шийыч: „Пашам ыштэн шуко налына, йара жап уло, а нигушто канаш".

Ий гыч ийыш клуб пашалан, культур дворэц-шамыч пашалан ассигнованьэ кушкэш. Но тугэ гынат, шуко клуб-шамыч лунчыргат.

Мэмнан клуб да культур дворэцлаштэ самодэйатэльность-шагал. Чыла коммэрчэский расчот ўмбалан, платнэ пашайэҥ-шамыч вачэ ўмбалан ышталтэш. Клублаштэ да культур дворэцлаштэ кружок, лэкционный паша пэш начарын шындымэ. Тыштэ профсойуз да комсомольский-организаций шамыч титакан улыт.

Мый ик примэрым ончыктэм. Донбассыштэ, Макэйэвкыштэ Киров лўм завод пэлэн клуб уло. Тидэ клубын 540 тўжэм тэҥгэш шушо бўджэтшэ уло, тыжэчын 250 000 тэҥгэ утларакшэ платнэ аппаратым кучашлан кайа. Тўрлö кружок-шамычын руководитэльышт тылзылан 350-400 тэҥгэ дэнэ налыт, пашам кэчэ кодэн ыштат да тунамжат 2 час гыч вэлэ. Тидым калык оксам прэступнын разбазариватлымаш дэч вэс сэмын лўмдаш ок лий! Клуб чылажат 400 йэҥым обслуживатла, нунын кокла гыч 115 йочам, а пашазэ-шамыч тидэ заводышто 20 тўжэм. Кружоклаштэ пашазэ-шамыч пэш шагал тунэмыт, лэкций-шамыч шагал эртаралтыт. Зато, правил сэмын, кажнэ кастэнэ танцым организоватлат да тудыжат оксала: оркэстр гын, пурмылан тэҥгэм налыт, да байанлан вилэт 75 кумырым шога.

Тыгай клуб культурно канымашын, пашазэ-шамычын культур досугышт вэрлан шотлалтын кэртэш мо? Конэчнэ, укэ.

Вэрла гыч йўк-шамыч: Чын!

Клуб пашан тыгай состойаньыжлан комсомол отвэчатла. Мый ом палэ, профсойуз организаций-шамыч тыштэ кунарлан титакан улыт, но мый комсомол организаций-шамычым титаклымаш вэлыш улам, нуно тидэ бэзобразий-шамыч дэнэ кэлшат. Мый клубный аппарат гыч иктаж могай бўрократым наказатлаш, корандаш мэмнан вий ситышын ыльэ шонэм.

Молодьожлан досуг дэн канышым организоватлымаш дэнэ сэрйознын пижаш кўлэш, чыла дэнат пижман—клуб паша дэнат, физичэски культур дэнат, кино, тэатр, цирк-шамыч пашам шындымаш дэнат.

Самырык тэхник да инжэнэр—мэмнан пэрвой полшышына

Самырык спэциалист-шамыч кугу вий улыт. Кэч могай кугу прэдприйатий-лаштат нунын числашт лу да шўдö дэнэ висалтэш. Нунын кокла гыч шуко комсомолэц уло. Тэвэ, мутлан, Молотов лўм Горьковский автозаводышто 400 утла инжэнэр да тэхник комсомолэц-шамыч шотлалтыт. Мланна шуко инжэнэр да тэхник комсомолэц шамычым Мариупольышто Владимир Ильич лўм заводышто вашлийаш вэрэштэ. Нинэ комсомолэц-шамыч могай общэствэннэ пашам наҥгайат, нуным ВЛКСМ комитэт пашашкэ кузэ шупшын шогат? Йужышт пропагандэ пашам ыштат, йужышт нимогай общэствэннэ пашамат огыт ыштэ, а шукышт члэнский взнос погышын да газэт подпискэ организаторын обйазанностьыштым шуктат. (Воштылмаш).

Да, тугэжэ, тыгэ лэктэш, тэхничэски кружокым нимогай спэциальнэ образованьыжат укэан комитэт члэн наҥгайа, зато Мариупольский заводышто газэтлан подпискым моло огыл, комсомолэц-инжэнэр Рафалков ышта.

Самырык спэциалист-шамычым мэ йоҥылыш кучылтына, нуным шкэнышт-тым шкаланышт пуэна, а вэт нунын дэнат пашам ышташ кўлэш. Нунын кокла гыч йужыштын общэствэнный политичэский илыш дэч корангмыштлан обыватэльщинэ влийаньыш логал кэртмыштлан шинчам пэтыраш огэш лий. Самырык спэциалист-шамычым пашашкэ шупшаш да тидын дэнэ пырльак воспитыватлаш кўлэш. Тугэ гынат, ВЛКСМ комитэт-шамыч самырык избиратэль-шамыч дэнэ, тыгакак комсомолэц-шамыч дэнэ пашам лушкыдын ыштат, йужо комсомол пашайэҥ-шамыч самырык спэциалист-шамыч дэч лўдыт.

Йўк-шамыч: Чын, лўдыт.

Тидлан вэрчынак йужгынам лэктэш, комсомолэц-самырык спэциалист шкэ сэмынжэ, а комитэт шкэ сэмынжэ. А тидын дэч паша страдатла.

Комсомолын организацийжэ-шамычлан самырык спэциалист-шамыч коклаштэ шкэ пашаштым сайэмдыман, нунын ўмбак утларак эҥэргыман. Самырык спэциалист-шамычым шупшылдэ мэ молодьожым стахановский движэнийыш ушэн огына кэрт, мэ кўлэш рэзультат-шамычыш огына шу.

Налза, примэрлан ойлаш гын, „куштылго кавалэрийын" пашажым. „Куштылго кавалэрист-шамычыш" тэхничэски йамдылалтдымэ йэҥ-шамыч логалыт, да нуно, конэчнэ, самырык стахановэцлан сэрйозный полышым пуэн огыт кэрт, производствышто затор-шамычын причинжым установитлэн, саботажник-шамычым да стахановский движэнийым шарымаштэ мэшайышэ консэрвативный йэҥ-шамычым тўжвак луктын ок ыт кэрт.

А вара „куштылго кавалэрист-шамыч" радамыш самырык инжэнэрым альэ тэхникым шупшаш ок лий мо? Тидэ тудлан газэт-шамычлан подпискым ыштымэ дэч утларак достойный паша ок лий мо? Самырык инжэнэр альэ тэхник мланна молодьожлан тэхничэски тунэммашым организоватлаш полшэн ок кэрт мо?

Самырык инжэнэр да тэхник шамыч комсомол комитэт-шамычын лишыл йолташышт, полышкалышышт лийшаш улыт. Мланна нунын ўмбак эҥэрташ да тудо жапыштак нунылан чын полышым пуаш.

Комсомол вуйлатымашым—у задачэ-шамыч кўкшытыш

Самырык стахановэц-шамыч дэнэ пашам сайэмдымаш, самырык стахановэц-шамычлан полышым организоватлымаш мэмнан комсомол комитэт-шамыч ончылан руководствын у задачыжэ-шамычым шындат. Стахановский движэний конкрэтнын огыл вуйлатымашым, „в общем и целом" вуйлатымашым ок чытэ.

Мэ тўрлö стахановэц-шамыч дэнэ пашам имэтлэна. Иктышт изи производствэнный паша стажан улыт, молышт—кугу стажан. Иктышт нунын кокла гыч тэхникым обладатлэныт, моло шамыч эшэ почэш кодыт. Стахановэц-шамычын опытышт да йамдылалтмашышт вэлэ огыл тўрлö улыт. Нуно промышлэнностьын тўрлö отраслылаштыжэ, тўрлö профэссийыштэ, тўрлö пашаштэ пашам ыштат. И задачэ тыштэ—молодьожын кажнэ посна группыжо дэкэ, кажнэ, посна йэҥ дэкэ мийэн мошташ, иктыштлан тунэмаш полшаш кўлэш, ончыч кайшэ шамыч кўкшытыш шупшман, а моло-шамычлан шуэн огыл общэствэнный воздэйствий мэрым примэнитлыман.

Комсомол пашайэҥ-шамыч, мэмнан комитэт-шамыч шкэ пашан совэршэнствыштыжэ стахановэц-шамыч дэч тунэмшаш улыт, дэталь дэнэ, изигэ палэн налышт, тид дэч посна комсомол вуйлатымаш ончыко кайэн огэш кэрт. Партий, Цэнтральный Комитэт мэмнан шкэнан пашанам шонэн ышташ, мо мо гыч да мом молан палаш, а поручитлымэ паша нэргэн общо прэдставлэнийэш шогалаш огыл туныктат. Комсомол пашайэҥ-шамычлан, мэмнан комитэт шамычлан лаврыштэ поч нгмэн огыл, пашаштэ ыштымэ рэзультат дэнэ шогалман огыл, а ончыко, умбакэ, кугу сэҥымаш шамычышкэ кайман.

Мэмнан комсомол комитэт-шамыч, комсомол актив паша вэрч вуйын шогаш, шкэ паша вэрч стахановэц-шамыч сэмынак тыршаш тунэмшаш улыт Имэнно партий мэмнам чыламат тыгэ шоныштак самырык стахановэц-шамычымат, пашам йöраташ, пашашкэ сай кумыл дэнэ относитлаш, родинылан чын служитлаш туныкта.

Самырык стахановэц-шамычын паша опытышт личнэ тунэммаш, грамотность, шинчымаш дэк тыршымаш пашаштэ рэзультатым да сэҥымашым обэспэчиватлат манын ойлат.

Мланна тугай-шамычын, кö ынэж тунэм, шинчымаш дэк ок тыршэ, тунэмаш ок тыршэ комсомол вуйлатымаш гыч тугайым корандыман.

Мэ комсомол вуйлатымаш гыч эркын тарванылшэ, бэзразличный, жап дэч ончыч шонгэмшэ, тыгэ манаш лийэш гын, самырык шонго шамычым, пассивный-йэҥ-шамычым корандышаш улына. Нинэ йэҥ-шамыч мэмнан кушмаштына мэшайаш тўҥалыт.

Мэмнна коклаштэ политичэский обыватэль-шамыч, тугай-йэҥ шамыч, кудо шамычым Сталин йолташ калыкын мудрость мутшо дэнэ характэризироватлэн: „так шканжэ айдэмэ ни кол, ни шыл", „ни йумылан сорта, ни чортлан кочэрга" развэ мэмнан, коклаштэ укэ улыт? Ончалза шкэ йырда. йолташ-шамыч, и тэ тыгай йэҥ-шамычым ужыда!

Мэмнан тугай комсомол паша йэҥ-шамыч улыт, кудо калыкын слугажэ лиймым чарнат да шкэныштым калык ўмбалнэ, молодьож ўмбалнэ шогышо йэҥ-шамычлан чувствоватлаш тўҥалыт. Нуно сановник-шамыч, шэм пашам ок кўллан шотлышо йэҥ-шамыч лийыт. Нунын массэ дэч

(*Мучаш 4-шэ могырышто*).

*) Тўҥалтышыжэ 5-шэ №-што.

КОСАРЭВ ЙОЛТАШЫН ОЙЛЫМЫЖО

МУЧАШ

ойырлат, нунын дэнэ, молодьож дэнэ кылым йомдарат. Туштo, кушто комсомол пашайэҥ-шамыч массэ дэч ойырлаш, кушто молодьожым политичэский воспитатлымаш дэнэ большэвистский паша ок ыштaлт, тушто тушман подрывной пашалан благоприйатный почво лийэш.

Калык тушман-шамыч шкэ вэлышкышт шогышо радамыш комсомол пашайэҥ-шамыч кокла гыч лачак политичэский да морально разложитлалтшэ, массэ дэч ойырлышо, шкэ вэликий калыкшын слугажэ лийын шогымым чарнышэ-шамычым вэрбоватлат.

Тэ шинчэла, йолташ-шамыч, ВЛКСМ ЦК-н IV-шэ плэнумжо дэч вара комсомольский активым троцкистско-бухаринский, буржуазно - националистичэский да моло двурушник-шамыч дэч эрыктымаштэ мэ шуко пашам ыштэнна. Тидэ пашам шуко пытарэн шуктымо огыл. Кызыт мэмнан комсомол вуйлатымашкэ у актив толын. Но мэ шиштараш обйазан улына, у йэҥ-шамычат комсомолышко калык тушман-шамычын шыҥдармэ тошто традицийын, тошто нравын плэнышкыжэ логалын кэртыт. А нинэ тошто традиций-шамычым мэ чыла вэрэжат шалатэн огынал, тэвэ, мэмнан альэ мартэат комсомолышто чванствaт, кугэшнымашат уло, критик дэн самокритик ок ситэ.

Мэмнан у комсомол активлан мэ каласышаш улына: бдитэльностьым ида йомдарэ, кучэдалмэ опыт у манмэ йэҥ-шамыч коклаштат тошто тушман-шамыч лийын кэртыт манын доказыватла. Сандэнак мэмналан бдитэльностьым кэчэ гыч кэчын нöлтэн шогыман.

Тидэ бдитэльность дэч посна мэ мэмнан молодьож кокла гыч социализм вэрч чынак кучэдалшэ-шамычым воспитатлэн огына кэрт. А мэмнан эн кÿлэш задачына —самырык поколэньэ гыч лэнинский типан общэствэнный дэйатэль-шамычым, Сталинский округысо избиратэль-шамыч ончылан шкэ ойлымыштыжо Сталин йолташын ойлымыжо гай йэҥ-шамычым воспитыватлаш.

Тидэ лэнинско-сталинский типан йэҥ-шамыч кучэдалмаштэ лÿддымылык да калык тушман-шамыч дэн чаманыдымашлык дэнэ ойыртэмалтшэ йэҥ-шамыч, йöсö минутышто чыла тÿрлö паникэ дэч эрыкан йэҥ-шамыч, чыла могырымат да пэш сайын обстановкым палэн налын моштышо, чын, чэстность дэнэ ойыртэмалтшэ, шкэ калыкымже эзавэтнэ йöратышэ-шамыч. Мэ тыгай йэҥ-шамычым, лэнинско-сталинский типан йэҥ-шамычым воспитатлаш тÿҥална гын, мэ чыла мэмнан пашанамат сэҥымаш дэнэ шуктэна.

Разрэшитлыза, йолташ-шамыч, шкэндан кугу, чаплэ, социалистичэский пашаштыда ончыкылык эн чаплэ сэҥымаш-шамычым жэлатлаш. (Сово кырымаш).

◆◆◆

Национальность Совэт Єэссийым почмо годым дэпутат М. Г. Цхакайан ойлымыжо

МУЧАШ

Тау, пÿтынь руш калыклан шокшо тау! Сэҥышэ пролэтар рэвольуцийын шÿпкажэ лийшэ Лэнин олан пашазыжэ-шамычлан кугу тау! Мэмнан йошкар столицын—Москон пашазыжэ-шамычлан, ивановысо ткач дэн ткачихэ, Донбасс, Баку, Урал, Тбилиси пашазэ, мэмнан кÿртньö корно транспортын пашазэ-шамычлан да, мландэ шарын кудымышо ужашыштыжэ коммунизмын торжэствожым обэспэчиватлышэ массовой стахановский движэнийым ыштышэ оласэ-дэн йалысэ чыла шэмэрашмычлан шокшо тау. (Кужу жап сово кырымаш. Калык-шамычын кугу тангла илымашышт лÿмэш салам йÿк-шамыч шуко националньэ йылмэ дэнэ шоктат).

Йолташ - шамыч, СССР Вэрховный Совэт Национальность Совэтын пэрвой Сэссийжым почмо кугу кэчэ дэнэ тэндам поздравитлэн, мэ—Вэрховный Совэт дэпутат - шамыч — мэмнам колтышо калык-шамычын мэ слугажэ гына улына да тидым мэ тэндан дэнэ пырльа нигунамат мондышаш огыныл манын мый шокшын жэлатлэм. Калыкын наказшым илышыш пуртэн, мэ эрэак кугу Лэнин да социалистичэский Конституцийын кугу творэцшын, калык-шамыч вождьын, мэмнан эн чот йöратымэ, кугу Сталинын лучэзарнэ образшышт дэнэ вдохновльатлатына (кужу жап вийан сово кырымаш. Сталин йолташ лÿмэш СССР калык-шамычын йылмышт дэнэ салам мут-шамыч).

Тидэ кÿчыкын ойлымо да жэлатлымэ дэнэ мый СССР Вэрховный Совэт Национальность Совэтын пэрвой Сэссийжым почмылан увэртарэм. (Вийан сово кырымаш. „Ура!" кычкырымаш. Дэпутат-шамыч Сталин йолташым шкэныштын родной йылмышт дэнэ саламлат. Салам мут дэнэ пырльа вийан сово кырымаш да, тудо ик мынар минут шуйна).

ВКП(б) Иошкар-Ола Горком агитатор-шамычлан 10 кэчаш курсым организоватлэн.
Сÿрэтыштэ: самырык агитатор-шамыч заньатийыштэ.

Фото Овэчкинын.

ВЛКСМ ОБКОМЫШТО

ВЛКСМ Обком Обкомолын ОРКО вуйлатышыжлан А. Корьукин йолташым утвэрдитлэн да тудым ВЛКСМ Обкомын крэсаньык молодьож отдэл вуйлатымаш паша гыч утарэн.

* * *

ВЛКСМ Обкомын пионьэр отдэл вуйлатыжыжлан С. Иванов йолташым утвэрдитлымэ.

* * *

Комсомол пропагандист-шамычым йамдылашлан Обкомол пэлэн эрэак пашам ыштэн шогышо пропагандист йамдылымэ школым почмо. Школ вуйлатышылан ВЛКСМ Обком бÿро Таныгин йолташым утвэрдитлэн да тудым ВЛКСМ Обкомын тунэмшэ-шамыч отдэл вуйлатымаш паша гыч утарэн.

* * *

ВЛКСМ Обком 15 йанварьыштэ район колхоз школ пэлэнсэ комитэт сэкрэтарь-шамыч дэнэ совэщаньым эртарыш.

Совэщаньэ гыч палэ лийэ: район колхоз школ-шамычым нигэат вуйлатэн огыл. Садлан школ-шамыч пашам пэш начар ыштэныт. Прэподаватэль - шамыч огыт ситэ, учэбник, программэ укэ. Тунэммэ качэствэ кажнэ школышто пэш ÿлнö. Комсомол комитэт сэкрэтарь-шамыч политико-воспитатэльный пашам колтэн шогэн огытыл. Калык тушман кашакым разоблачитлаш пижын огытыл. Комсомол организаций пэш эркын кушкэш. Тэвэ Марий - Турэк район колхоз школ пэлэнсэ комсомол организаций комсомолыш ик йэҥымат пуртэн огыл.

Обкомол чыла райкомол-шамычым колхоз школым конкрэтнэ вуйлатэн шогаш обйазатлыш.

ХРОНИКЭ

◆ СССР ЦИК К. И. Бутэнко йолташым нэлэ промышлэность калык комиссар замэститэльлан пэнгыдэмдэн.

◆ СССР ЦИК П. В. Кузьмин йолташым нэлэ промышлэнность калык комиссар замэститэльлан пэнгыдэмдэн.

◆ СССР ЦИК М. Г. Пэрбухин йолташым нэлэ помышлэнность калык комиссар замэститэльлан пэнгыдэмдэн.

◆ СССР СНК И. В. Саутин йолташым СССР Госплан пэлэнсэ калык озанлык учот цэнтральный управлэний начальниклан шогалтэн.

◆ СССР СНК Д. Д. Дэктьарь йолташым СССР Госплан пэлэнсэ калык озанлык учот цэнтральнэ управлэний начальник замэститэльлан шогалтэн.

◆ СССР СНК Г. П. Мищнайэвски йолташым СССР СНК пэлэнсэ Заготовко Комитэт прэдсэдатэль замэститэль паша гыч утарымэ.

Пионьэр пашам огыт ыштэ

Курык-Ÿмбал тÿҥалтыш школышто (Сотнур район) пионьэр пашам огыт ыштэ. Пионьэр-шамыч галстукым пыжыктэн огыт кошт. Галстукым пыжыктышэ пионьэрым лÿмдылыт. Школышто нимогай воспитатэльнэ паша огэш ышталт. Каныш жап годым жап вэсэлан, культурно ок эртэ.

Михайлов И.

Гидрографичэский „Мурманэц" судно Мурманск гыч Грэндланский тэҥызыш лэктын. Тушто тудо ий кушкыла каймым эскэраш тÿҥалэш да „Сэвэрный польус" ийын коштшо станцийысэ Папанинын группыжо дэнэ кылым кучаш тÿҥалэш.

Сÿрэтыштэ: Гидрографичэский „Мурманэц" судно.

(Сойузфото)

Увэртымаш

Тачэ 4 шагат кастэнэ Колхозный школын (Совэт урэм, 36 №) актовый залэшыжэ оласэ чыла шэмэрлан „Фашизм—сарым ылыштышэ" тэмэ дэнэ лэкций лийэш. Лэкцийым М. Я. Отрэшко лудэш. Пураш чылалан сво бодно.

ВЛКСМ Горком.

Кружок-шамыч кагаз ÿмбалнэ вэлэ улыт

„Вийан памаш" колхоз пэлэнсэ комсомол организаций (Роҥго район) осоавиахим, СВБ кружок шачым организоватлэн. Ындэ тылзат лийэш тидэ кружок-шамыч нимогай пашамат ыштымашышт укэ.

Район организаций-шамычлан полышым пуашышт кÿлэшак!

Эривани Ром.

Отв. рэдактор—
Г. М. ЭРСКИЙ.

Упол. Марлита А-37. Тираж 2996 экз. Йошкар-Ола, Маргосиздатын 1-шэ типогр. ВЛКСМ Маробком дэн Горком орган. Савыктышэ „М.К"